

đêm. Chúng tôi biết và thấu lòng tên đào kép của các gánh chèo làng, hò quàng. Nhiều lần, Tô Thành thò tay vào cựa anh là đẩy vào làm việc cho gánh chèo làng, làm kép đờc, như đó, mà anh có thể mùi mẫn với các cô đào đẹp như tiên kia. Anh không có tham vọng gì về nghề chèo, chỉ mong giữ gìn cái nhan sắc của các cô đào thôi.

Có lần, tôi nhớ đến một hình ảnh của một cô gái nào đó. Hình chụp rất đẹp, ngón tay trắng trẻo má, hai cái núm ngực tiều lún sâu rất duyên, mắt sáng và tươi, một nụ cười rất đẹp. Có lẽ bên ngoài đẹp mê hồn. Tôi đưa mắt nhìn cho Tô Thành xem, và biết rằng đó là con Mễ, em gái tôi ở Long Xuyên mới gọi lên. Kể từ khi thấy hình ảnh, Tô Thành nhớ nang tôi lắm. Tôi có thể sai Tô Thành làm việc mà trước đây anh không bao giờ làm giúp. Tôi muốn nhìn anh dạo hàng phố, mà anh bắt nể nhớ khó chịu. Tôi là một người biết Tô Thành mê cô gái trong hình, và hy vọng được lòng tôi, thì sẽ được lòng em tôi. Vì tính nhút nhát, nên Tô Thành không bao giờ dám hỏi chuyện với em tôi. Chẳng một lần, anh đánh bạo hỏi tôi khi nào về thăm nhà, và có thể cho anh đi cùng, với chi có được không. Tôi đáp rằng dĩ nhiên là được, và sẽ mời anh về nhà vài hôm. Nghe vậy, Tô Thành sẵn sàng đến chờ tôi. Sau này, tôi cho Tô Thành tìm hình đó, anh cắt bỏ trong ví, lâu lâu mở ra xem mà mỉm cười. Buổi sáng, tôi và Tô Thành thò tay hay ăn cháo trắng với hột vịt muối của cô Năm Cháo Trắng bán, cô này có nước da ngăm ngăm, duyên dáng. Hàng cháo gánh, người chèo hình ảnh, họ cười trên các đòn gánh sát đất. Có nhiều anh lính trên ghè, tán tỉnh cô, nhưng khi nào cô cũng vui vẻ, tươi cười, không làm mất lòng ai. Tôi cũng khoái cô này, thò tay gọi với hột tiêu, ăn thiêu nước. Đến tháng lãnh lương, thì trả, nhưng không trả hết, khi nào cũng xin khất lại một ít. Cô này cô, thì cô phải nhớ đến số tiền này. Nhớ đến số tiền này, thì phải nhớ đến người mà cô này, cô là cô phải nghĩ đến mình. Cái máu u khổ này, tôi nghe được trong một tiếng hột tóc mà máu anh thò tay thò khác nhau. Tôi có bày máu này cho Tô Thành, mà anh không chịu nghe theo, cứ sòng phẳng trả hết tiền, không bao giờ chịu thiêu một xu.

Một hôm tôi và Tô Thành đi xem chèo làng, anh vì cần tiền, tôi đi một mình. Khi người trong rạp, nhìn xéo qua bên kia, thì tôi thấy Tô Thành và cô Năm Cháo Trắng đang ngồi bên nhau. Tay Tô Thành đưa lên chèo, như đang gọi thích gì đó. À thì ra Tô Thành đã bí một phần người của cô hàng cháo, mà anh em không ai hay biết. Tôi tránh mặt cho Tô Thành làm ăn được tự nhiên.

Hôm sau, gặp Tô Thành, tôi làm bộ giận, mà thực ra thì tôi cũng hơi ghen tỵ. Tôi thì một máu tính kẻ, mà chèo người của anh cháo gì, Tô Thành cứ thế thôi, thì về được cô hàng cháo. Tôi cũng gọi người, nói với Tô Thành:

“Mày phải biết em tao. Trước hình ảnh con Mễ tôi cho tao. Tôi nghe máu y đảng hoàng, thì ra...”
“Tao làm gì mà gọi là phải biết?”
“Mày còn gọi với? Hỏi hôm máu y đi đâu? Làm gì? Với ai? Có chi được không?”
“Ai nói với máu y?”

“Chính mọt tao thuy. Tao đy yên cho chúng mày hú hí. Chy i tđi làm chi?”

Tđ Thành bđn lđn móc ví trđ tôi tđm hình cô gái có hai cái núng đđng tiđn. Anh có vđ tiđc lđm. Cuy i cùng anh nói:

“Em gái mày đđp nhđ thđ nđy, thì chán chi ngđđi dđm kđ ngđ. Tao làm gì mà vđi thđu. Trđ hình lđi cho mày là phđi”.

“Mày đđnh bđt cá hai ba tay sao? Con Năm Cháo Trđng cũng có duyên lđm đó chy i!”

“đ. Có duyên. Hđi hôm, em thú thđt vđi tao em là “đđu gà đđt vđt” Mđy thđy da em ngđm ngđm không?”

Tđi hđi Tđ Thành làm sao mà câu đđđc em Năm Cháo Trđng? Trong lúc tôi bày mđu tính kđ mà không đđđc em đđp đng. Tđ Thành cho rđng tôi ngu, đđn bà con gái không đđa nhđng ngđđi bê bđi, mang nđ mđc nđn. Sau nđy vđ làm chđng quen thđi nđ nđn, ai mà chđu nđi. Thì ra, tôi nhđ đđ tin vào mđu kđ tào lao cđa mđy anh thđy thđ gà mđ.

Tđ ngày trđ lui cho tôi tđm hình cô gái có núng đđng tiđn, Tđ Thành không còn nđ nang tôi nhđ trđđc kia nđa. Tôi biđt mình ngu, đđi lđi tđm hình, chđng ích gì, nhđng đđ lđ rđi, tiđc cũng không đđđc.

Tđi thđđng đđng trđc thđ cho Tđ Thành, đđ anh có thì giđ đi chđi vđi cô Năm Cháo Trđng. Bđi vđy, sau nđy cô thđđng múc cho tôi nhđng tô vun, cháo muđn tràn ra ngoài. Tđ đđ, tôi không bao giđ thiđu nđ cô nđa.

Thđđng thđđng, Tđ Phàn và tôi trđn trđi đđi xem đá gà đđ xóm trong. Thiên hđ đánh cá đđn ào. Chúng tôi cũng thđđng bđt đđ, khi ăn khi thua, mà thua thì nhiđu hđn ăn. Nhđng khi ăn tiđn cá đđ, chúng tôi đđt nhau đđi ăn nhđu vui vđ, ăn thđm cđ tiđn túi. Khi thua, thì hai đđa lđi thđi ra vđ, phđi vay mđđn tiđn bđn bè đđ gđ gđc. Có hai lđn bđ cđnh sát bđ ráp, cđ phđđng đá gà bđ chđy, chúng tôi cũng sđ bđ bđt, chđy trđn, cho nên mđt luôn tiđn cá đđ. Tđ đđ, chúng tôi tìm ra mđt cách đánh cá khác, mà chđ cá đđ không móc đđđc cđa chúng tôi mđt xu. Hai đđa tôi đánh cá riêng vđi nhau, đđa nđy đđđc, thì đđa kia thua. Chúng tôi giđi là lđt sàng xuđng nia. Và sau cuy c đá gà nào, chúng tôi cũng có buđi ăn nhđu, vì mđt trong hai đđa thđng cuy c. Thđi trđđc Tđ Thành có nuôi gà đá, nên nhiđu kinh nghiđm, cđ nhìn vóc dáng bên ngoài, là biđt ngay con gà có phong đđ hay không. Thđ là nđ Tđ Thành mđt sđ tiđn bđng nguyên cđ thđng lđđng. Nđ ít ít, thì còn nghĩ đđn chuyđn thanh toán, nđ nhiđu quá, không còn muđn trđ nđa. Tôi cđ khđt mãi, và đđn thđng lãnh lđđng cũng không trđ bđt nđ cho Tđ Thành. Tđ đđ, giđa tôi và Tđ Thành có cái gì lđn cđn, tình bđn không còn nhđ trđđc nđa. Tôi không dám ăn tiêu khi có mđt Tđ Thành, sđ bđ

Bên cũ năm mới năm

Tác Giả: Tràm Cà Mau

Thứ Năm, 28 Tháng 1 Năm 2010 00:04

---

hỏi n. Không phải tôi mua n gì t n, nhưng tôi t b o lòng, khi nào tiến b c d d, thông th m i tr.

M t l n, T Thàn th y tôi nói chuyện thân m t, c i nói v i m t cô n quân nhân. Gi a ch đông ng i, T Thàn h ng v tôi mà nói l n:

“Sao mà n t tao m t tháng l ng, lâu quá mà ch a tr ? Ph i vay m n mà tr ch ?”

Tôi b m t m t tr c đám đông, phát câu, gi n đ m t. Tôi nghĩ n rằng tr l i:

“M y còn đòi tiến n, thì tao đ c cho trào máu”.

T Thàn l ng đi n i khác, mà tôi thì cũng không h t gi n, đ nh đi theo gây s thêm. Vì m t món n đá gà, mà chúng tôi m t tình b n.

Sau năm 1954, Tây rút v n c, ch đ C ng Hòa đ c thành l p t i mi n Nam . Chúng tôi đ c gi i ngũ, v đ i s ng dân s .. T Thàn đ m v là cô Năm Cháo Tr ng v quê làm ăn. Tôi l i thành ph, làm đ th vi c, đ s ng qua ngày, nhưng vì con đông, cho nên khi nào cũng th y thi u th n.

M i m y năm sau khi gi i ngũ, m t hôm tôi lái xe chuy n kinh sách cho h i Thánh Tin Lành v mi t Long Xuyên, trên đ ng tr v, chi c xe làm n, ch t máy gi a đ ng, không bi t làm sao mà s a. Tôi ng i bên v đ ng, d i bóng cây nh. Đ u óc suy nghĩ, tính k không ra. Tôi đ nh b t xe đ v t nh l, r c th ra s a xe. Ch hoài mà không có xe qua. Phía đ i ru ng khô, có m t nông dân đang cày đ t v i hai con trâu. N ng cháy, c khát. Tôi th y anh nông dân ng ng cày, lên b l y b u u ng n c. Túng quá, tôi đánh li u kêu l n:

“N y anh i, khát quá, cho tôi u ng n c v i”

Ng i nông phu mang áo đen, quần xà l n, ch m ch p bằng ru ng, đ m cái b u n c đ n cho tôi. Khi đ n g n, thì anh reo lên:

“Mày đó ph i không Quài. Sao bi t tao cày ru ng ở đây mà ghé i thăm?”

Tôi m ng quá, thét n:

“T Thàn! Mày! Đ. M. mày. Th ng qu . Mày ở đây h ? Chi c xe nó bi t có m y ở đây, nên ch t máy, đ cho tao g p m y”.

T Thàn và tôi xo n l y nhau, nh c chuy n m i m y năm tr c. Đ th chuy n. Nói cho nhau bi t tin t c gia đình m i ng i. T Thàn có hai th ng con trai. Đ i s ng c a gia đình thông th , nh cô Năm Cháo Tr ng buôn bán thêm ngoài ch qu n. G o c m đ ăn. M i m y năm, T Thàn ch a v i Sài Gòn l n nào, vì cũng không có chuy n gì, mà ch ng còn ai đ thăm vi ng.

T Thàn b d luôn bu i cày ru ng. Tôi cũng b k cho chi c xe n m ở bên đ ng, đ n đâu thì đ n, theo T Thàn đi vào làng. Nhà T Thàn tr ng tr i, đ n s nh t t c m i nhà nghèo mi n quê.

T Thàn l y cái n m làm b y, r i lúa cho gà ăn, và b t đ c m t con gà tr ng thi n l n. Làm th t, bao đ t sét, n ng l a r m. T Thàn đem ra hai lít đ trong veo. Khi gà chín, tôi đ p cái v đ t sét, đ c con gà lên chõng tre có lát s n m y tàu lá chu i t i, mà T Thàn đã r a s ch. Chúng tôi b c tay mà ăn, c m đùi gà nhai, r u vào đ u đ u, c n chai n y, qua chai kia. Chúng tôi cùng nh c chuy n x a, chuy n không đ u, không đuôi, chuy n n y l n qua chuy n khác. Hai đ a nh con T Thàn đi h c v , cũng nhào vào xâu xé con gà. Tôi ép th ng l n h p m t ng m đ , nó nhả m t phun ra. T Thàn và tôi cùng c i vang. Khi tr i x chi u, thì cô Năm Cháo Tr ng cũng gánh hàng v . Cô nh n ra tôi, kêu thét lên vui thú, và phát vào vai tôi nhi u l n đau đ ng. Cô m ng:

“Cái ông kh n y, t ng ch t r p đâu r i ch . Làm sao bi t t i tôi ở đây mà ghé ch i? Vui quá xá”

Đêm đó, cô Năm Cháo Tr ng n u cháo v t, m n hàng xóm thêm m y lít đ , chúng tôi ng i ăn nh u d i trắng cho đ n khuya. Ăn u ng no say. Tôi ch t nh t i món ti n mà tôi n T Thàn, tr giá b ng m t tháng l ng ng vào th i gian m i m y năm tr c, mà ch a tr , và cũng ch a h

Bàn cũ năm mười năm

Tác Giả: Tràm Cà Mau

Thứ Năm, 28 Tháng 1 Năm 2010 00:04

---

toán tính thanh toán cho sòng phäng. Cũng vì món nß đó, mà cái tình bßn thân thiät gißa chúng tôi có mßt thßi lßn cßn, mßt đi cái mßn nßng, không còn nhß trßc. Tôi chßm rãi nói lßnh trong hßi men:

“Tao bßy quá, còn mßc nß mßy mà chßa có dßp trß. Công vißc làm ăn, cũng không khá, mà con cái đông đúc, có cßm no bßng tßng ngày là may lßm. Tißn không có dß...”

Tß Thßn cßi hißn hòa, gißng ßm áp nói:

“Thôi, quên chuyßn xßa đi. Nß nßn cái khß gì? Chuyßn cß bßc thßi trai trß dßi dßt, đß tâm làm chi? Bßn bè gßp lßi nhau, là quý rßi”.

Có lß vì rßu đã ngßm nhißu, mà nghe lßi nói chí tình cßa bßn, mßt tôi cay xß. May mà tßi trßi không ai thßy. Tôi xßt mũi. Đêm đó, tôi ngß lßi nhà Tß Thßn, và nói chuyßn rßm rß trong bóng tßi cho đßn khuya.

Sáng hôm sau tôi ra chß xe nßm ß, thì thßy chißc xe chß còn là mßt đßng sßt cháy nham nhß. Thì ra đêm qua, du kích đßt mìn phá, mà ngß mê quá, chúng tôi tß làng trong, không nghe bißt. Tôi lßy xe đồ vß Sài gßn, và bß đßi vißc. Nhßng may mßn, không bß hßi thánh bßt bßi thßng. Có lß hß bißt, tôi đßa mßng cùi ra, có bßt đßn cũng không moi đßc mßt xu, thì tha làm phßc. Vß lßi thßi bußi chißn tranh, không ai đß lißu trßc đßc chuyßn bom mìn.

Tháng tß năm 1975 tôi đem gia đình chßy, chßa bißt sß chßy đi đâu, vß đâu, và làm sao mà sinh sßng sau nßy. Cß chßy đã. Vì sß phßi đi tù nhß mßt sß bßn tôi, hß đã trß vß mißn Bßc vào năm 1954, và nghe đâu mßt sß đã chßt trong tù, mßt sß còn bß giam giß hßn hai mßi năm chßa đßc thß. Đó là tin tßc chính xác đi quanh tß mißn Bßc qua Pháp, và tß Pháp vß mißn Nam. Tôi đßc nßc Mß cho vào cß trú, đi làm đß thßng tay chân. Cußi cùng vào làm y tá cho mßt trung tâm đßng lão cßa qußn hßt. Hai mßi mßy năm đòi sßng yên lành, no ßm, hßnh phúc.

Năm 2001, sau hai mßi sáu năm xa quê hßng, tôi vß lßi Vißt Nam mßt mình, lßn thßnh tß, đß sßp đßt vißc cßi vß cho đßa con trai út. Khi đang ß Sài gßn, tôi nghe tin bßn khßng bß đánh sßp tòa nhà đôi chßc trßi ß New York. Ban đßu tôi không tin, và nghĩ rßng mßy ông Vßm hay nói đßi, đßt chuyßn xßo tuyên truyßn, nói xßu đß qußc Mß. Nhßng sau đó, xem truyßn hình, tôi sßng sßt, bàng hoàng. Lòng tôi đau nhßi, và nhßn ra rßng, quê hßng mßi là nßc Mß, cũng mußn vßn yêu mßn, thßm thiät không thua gì quê hßng cũ Vißt Nam. Tßt cß mßi chuyßn bay đßu bß

Bên cũ năm mới năm

Tác Giả: Tràm Cà Mau

Thứ Năm, 28 Tháng 1 Năm 2010 00:04

---

hãy bỏ, vì c vào ra n c M cũng t m ng ng. Tôi ch a th tr v l i M đ c, và trong lòng cũng tràn đ y lo ng i, không bi t có th v l i M đ c không. Hay là k t l i Vi t nam mãi, cho h t cu i đ i. B y m i m y tu i r i. M t đêm m t ng , tôi ra đ ng hành lang khách s n. T trên cao nhìn xu ng ph ph ng bên đ i, tôi ch t nh , h n năm m i năm tr c, n i đây còn lau s y um tùm, đ t th p ng p n c, hoang vu. T bên trong phòng v ng ra ti ng ngâm th khuya qua cái radio nh , gi ng khàn đ c bu n nã n :

Sông kia rày đã nên đ ng
Ch làm nhà c a, ch tr ng ngô khoai
Đêm nghe ti ng ch bên tai
Gi t mình còn t ng ti ng ai g i ò...” (*)

Lòng tôi chùng xu ng, và ch t nghĩ h n n a th k trôi qua, vèo mau nh m ng. M i ngày nào đó, tôi b Tây b t đi tù, sung vào đ i lính kèn. Bao nhiêu là đ i thay, bao nhiêu b i bi n đã bi n thành n ng dâu, bao nhiêu trứng hoang đã tr thành ph th . Nh ng th h tr c tôi và đ ng th i v i tôi, có l ã s ã v v i lòng đ t. Yên b . Nh ng ng i còn s ng sót nh tôi, bây gi ch đâu, làm gì. B ng tôi ch t nh đ n T Thà. Nh tha thi t. Nh đ n món n ngày x a mà ch a tr đ c, lòng bu n r ng r ng. Tôi quy t đ nh ngay, mong cho tr i mau sáng, đ thuê xe đi tìm thăm T Thà.

Chi c xe thuê riêng, ch tôi ch y v mi n Tây, đi tìm T Thà. Anh tài x nghe tôi nói đi tìm m t ng i b n cũ, g p nhau l n cu i đã h n ba m i năm tr c, anh l c đ u, có l anh cho tôi là m t ông già khùng l m c m.

Tôi ch nh mang máng cái n i mà chi c xe tôi lái b đ t mìn h n ba ch c năm tr c. Tôi vào làng h i xem ai có bi t ai T Thà, nay ch ng trên b y m i tu i, h i x a làm lính kèn B T ng Tham M u. M i ng i đ u l c đ u, ng ngác. Tôi đi lang thang quanh làng, và hy v ng, còn có ng i bi t T Thà ở đâu. Khi tôi chán n n tr l i đ ng cái, ng i trong cái chòi bán n c bên v đ ng, thì g p m t bà già. Tôi ch n l i h i. Bà nhú m ày m t h i, suy nghĩ lung l m. B ng bà la lên:

“Tôi nh ra r i, t lâu không ai g i ng là T Thà n a. Mà ông là ai, tìm T Thà có chuy n chi không?”

Bên cũ năm mới năm

Tác Giả: Tràm Cà Mau

Thứ Năm, 28 Tháng 1 Năm 2010 00:04

“Tôi là bên lính kèn với Tò Thành khoàng h bên năm mới năm tr c. Bây giờ, nh bên, ghé tìm thăm”.

“Trôi đi t! Năm mới năm làm chi mà không thăm nhau, giờ mới tr ch ng đi tìm!”

Mỹ đi a tr con ch y ra ru ng kêu Tò Thành v, ng i ta nói anh đang cu c đi t thuê. Tôi nghĩ không phải là Tò Thành bên tôi, bên mỹ i lăm tu i, còn s c đâu mà đi cu c thuê. Lũ tr đi a v m t ông già tr n, x ng s n đ m đ c, tay chân khoàng khiu, ch m c cái xà l n ng n, đi chân đi t. Da nhăn nheo, khô khoàng, đen đúa, g y gò, hai má hóp, mi ng móm x m, ch còn hai cái răng, m t cái c a hàm trên, m t cái c a hàm d i, r t là thi u m thu t. Không có m t nét nào c a Tò Thành c, có l tu i ông n y già h n nhi u. Tôi nheo m t nói:

“Tôi tìm Tò Thành, h i x a làm lính kèn b Tò ng Tham M u, có v là ch Năm Cháo Tr ng.”

Ông lão ph u phào:

“Ông là ai? Tìm tôi có vi c gì không?”

“Tôi tìm Tò Thành. Tôi là bên cũ.”

“Ông là bên cũ c a tôi? Ch c ông tìm l m ng i r i.”

“Ông biết Cô Năm Cháo Tr ng?”

“V tôi, má th ng Đ, th ng R .”

Bây giờ thì tôi ch c ch n ông lão ng i tr c m t tôi chính là Tò Thành, không ai khác. Tôi còn m h th y vài nét hao hao c a thu nào. Bên th ng Đ, Th ng R, hai th ng n y tôi đã g p h i x a. Ngày tr c, Tò Thành mong sinh đ c bên đi a con đi t tên là Đ, R, Mi, Pha, Xôn, La, Xi, nh ng m i có m i có Đ, R, thì bà v t t ngòi. Tò Thành ng i co m t chân lên gh dài, r t t nhiên, cái qu n xà l n kéo nhăn nhúm lên cao, đ lòi nguyên b ph n kín ra ngoài, m t khúc đen điu, nhăn nhúm, m m t a trên m t đùm bao da l a th a lông b c tr ng. Tôi m ng quá, n m l y hai vai Tò Thành mà l c:

“M y không nh ra tao là ai h Tò Thành!”

“Không. Ông có l m tôi với ai khác không? Ông là ai?”

“Th thì mày không phải là Tò Thành, lính kèn b Tò ng Tham M u h ?”

“Tôi, Tò Thành lính kèn đây.”

Tôi làm b bu n bã đi gi ng:

Bên cũ năm mới năm

Tác Giả: Tràm Cà Mau

Thứ Năm, 28 Tháng 1 Năm 2010 00:04

“Có lẽ ông không phải là Tò Thành tôi quen, mà là người khác trùng tên chẳng?”

“Lính kèn, ông bạn Thành Tham Mưu, trước năm năm mới năm này. Chẳng có Tò Thành này thôi”

Tôi nắm chắc hai vai Tò Thành mà lắc, và hét lên:

“Đ.M. mày không nhớ ra tao là ai, thì t không? Hay mày già rồi”.

Tôi đưa tay lên miêng, vùi dánh điếu như đang thổi kèn và ca: “Mặt ngàn, ba mặt trời và n thng Tây, xách cái b, đi ăn mày. M đi đâu, tui bắt m đi, tui không cho m v”.

Nghe tiếng chửi th và điếu kèn Tây cõa tôi, Tò Thành nhào đến ôm lấy tôi mà hét lên:

“Đ. M. mày, chẳng có mày mới nói cái gì ng này. Thành chó chết, thành dch v t. Thành Quài, mày, Quài. Mà mày sang trng, và tr quá, ai ng, ai mà nhìn ra”.

Đám trẻ con đứng xem cõi m lên khi thấy hai ông già vắng t c và gõ nhau bng m y tao. Tò Thành c m đng quá, cái miêng móm méo xo, và khóc thành tiếng hu hu, làm tôi cũng khóc theo. Tò Thành ngh n ngào:

“Mày còn nhớ đến tao, tìm thăm. Đ dch v t. Lâu nay mày chết rồi ư nào?”

Tò Thành nhìn tôi t đưa xuống chân, nói nhỏ nh:

“Tóc tai cũng còn, răng cõ hai hàm còn nguyên, mặt mày có da có thịt, áo b vào quần, đi giày đàng hoàng. Có phải mày là Việt kiều v thăm quê hng không? Bây giờ mày ở đâu? Làm gì?”

Tôi s Tò Thành buồn, nói d i:

“Việt kiều cái con kh. Tao ở Sài Gòn, nhớ có mày đưa con v t biên ra n c ngoài, và mày đưa nhà, buôn bán, ăn nên làm ra. Giờ già rồi, v h u, không làm gì nữa c”.

Bạn cũ năm mới năm

Tác Giả: Tràm Cà Mau

Thứ Năm, 28 Tháng 1 Năm 2010 00:04

Tôi hỏi thăm gia đình, Tò Thành cho biết hai đứa con trai đều đã chót. Thành đi lính quân gia, đã đến nếm nếm, thành R “hy sinh” cho “cách mạng”. Cô Năm Cháo Thành chót bnh. Tò Thành không có ai đến nếm ng t, phải đi cuốc đất thuê kiếm ăn qua ngày.. Tôi nhìn cái thân thể xẹp ng xu của Tò Thành, không biết anh lấy đâu ra sức mà đi làm lao động chân tay. Tôi nói:

“Thôi, mày đứa tao về nhà, thay áo quần, rửa cùng qua Long Xuyên, lu bù một bữa, anh em hàn huyên chút, bả mày mới năm xa cách”.

Tò Thành ng trong căn chòi nh, bả b che lá đến s. Không bàn, không giêng, chỉ có cái võng treo xéo. Trên bả có cái nỉ đen đều, méo mó.. Tôi đến ra xem, thấy còn có miếng cơm cháy. Tôi bả ăn, mà cng quá, răng già không nhai nỉ. Thành mà Tò Thành không còn răng, ăn cách nào đây?

Khi xe vào tỉnh Long Xuyên, tôi nhờ anh tài xế tìm cho một quán ăn ngon. Anh đứa chúng tôi vào quán nếm ng Nam B. Tò Thành gật đi, không ch vào, và nói:

“Kiếm chai rượu và vài ba con khô cá sặc là đủ vui rồi. Đeng hoang phí tiền bả. Vào làm chi nhng nỉ sang trng ngy cho chúng chém. Gp nhau là vui rồi. Ăn uống là ph”.

Tôi ép mãi mà Tò Thành không ch. Cuối cùng, chúng tôi ra ch, ngồi trên ghế thp quán thiên, ăn nh và nói chuyện vui vẻ, tự nhiên. Tôi uống rượu thay nếm, vì s đau bng. Anh tài xế cùng ăn, mà tôi không cho anh nh và rượu, anh tự v khó ch, vng vng.

Đưa Tò Thành về lị tỉnh nhà, tôi móc trong cặp một gói bao, bng gi y báo đứa tng. Tò Thành mở ra xem, và gật mình, xô gói quà ra về phía tôi:

“Cái gì đây? Tiền đâu mà nhu thể ngy? Tôi không lấy đâu. Đeng bày đất”.

“Có bao nhiêu đâu. Ngày xưa, tao nếm mày chả tr đợc, bây giờ tr lị c v n l n lị. Tao tính rồi, mày nhn đi cho tao vui, bả công tao l n lị đi tìm”.

“Không. N n cái kh gì. Ăn thua đá gà, chuy n tào lao th i tr đ i. Tao đã bả o mày quên đi t lâu. Bày đất. Lấy tiền làm chi? Không có ch c t, bả n tr m c p nó lấy đi, uống l m. Tao không lấy đâu”.

Bên cũ năm mới i năm

Tác Giả: Tràm Cà Mau

Thứ Năm, 28 Tháng 1 Năm 2010 00:04

Thầy b T Thành c ng quy t quá, tôi xu ng gi ng, gi v nói:

“M y mà không nh n, tao có ch t nh m m t cũng không yên tâm. Ch a tr h t n , thì sau n y ph i đ u thai làm trâu cày cho m y. Kh l m. Th ng tao, m y c c m đi. Đ mua g o. Đ khi đau y u có chút thu c thang. N u không có n i c t, thì đem g i bà con”.

Đôi m t già c a T Thành ch p ch p, và nói gi ng run run nh s p khóc:

“Đ.M, tao già đ n th n y, mà mày cũng còn đ nh g t tao nh h i x a n a sao?

Th ng chó ch t. Cái tình b n c a m y, còn quý g p trăm ngàn l n gói ti n n y. Tao s làm mâm c m cúng bà T Cháo Tr ng, nói cho bà bi t cái tình b n c a mày. D i su i vàng, ch c bà c m đ ng l m”.

(Chuy n k c a ông Hai)